

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. kesäkuuta 2021
(OR. en)

9314/21

SOC 364
EMPL 271
EDUC 218
SAN 341
ECOFIN 549

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Työllisyyskomitea ja sosiaalisen suojelun komitea
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Eurooppalainen ohjausjakso b) Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean lausunto komission ehdotuksesta tarkistetuksi sosiaali-indikaattoreiden tulostauluksi – Hyväksyminen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu lausunto, joka on tarkoitus hyväksyä työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvostossa (TSTK) 14. kesäkuuta 2021.

Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean lausunto komission ehdotuksesta tarkistetuksi sosiaali-indikaattoreiden tulostauluksi

1. Euroopan komissio julkaisi 4. maaliskuuta 2021 tiedonantonsa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevasta toimintasuunnitelmasta¹ ja esitti siinä konkreettisia toimia, joilla jatketaan pilarin periaatteiden² täytäntöönpanoa jäsenvaltioiden ja EU:n yhteisillä toimilla. Toimintasuunnitelmaan sisältyi myös ehdotus tarkistaa sosiaali-indikaattoreiden tulostaulu päivittämällä nykyistä indikaattoreiden joukkoa, jotta pilarin täytäntöönpanon etenemistä voitaisiin seurata nykyistä kattavammin. Unionin valtion- tai hallitusten johtajat hyväksyivät epävirallisessa kokouksessaan 8. toukokuuta 2021 Porton julistuksen, jossa viitataan komission toimintasuunnitelmaan pilarin täytäntöönpanosta ja jossa suhtaudutaan myönteisesti siinä ehdotettuun tarkistettuun sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun.
2. Työllisyyskomitea ja sosiaalisen suojelun komitea valtuuttivat 11. ja 12. maaliskuuta 2021 pidetyissä kokouksissaan omat indikaattoriryhmänsä tarkastelemaan ehdotusta nykyisen sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun tarkistamiseksi ja raportoimaan komiteoille havainnoistaan toukokuussa. Indikaattoriryhmät kävivät yksityiskohtaisia keskusteluja komission ehdotuksesta useissa asialle omistetuissa kokouksissa maaliskuusta toukokuun puoliväliin³, minkä jälkeen ryhmien puheenjohtajat raportoivat yhteisesti komiteoille keskustelujen tuloksista.
3. Indikaattoriryhmien raportoimien tulosten pohjalta komiteat ovat työstäneet yhteisen lausunnon ehdotuksesta tarkistetuksi sosiaali-indikaattoreiden tulostauluksi jäljempänä ja liitteessä yksityiskohtaisemmin esitetyn mukaisesti. Tässä vaiheessa lausunto keskittyy komission ehdotuksen pääindikaattoreihin.

¹ ST 6649/21 + ADD 1–2.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29>

³ Koulutuskomiteaa on kuultu indikaattoreista, jotka liittyvät koulutukseen ja oppimiseen.

4. Työllisyyskomitea ja sosiaalisen suojelun komitea panevat merkille komission ehdotuksen tarkistetuksi sosiaali-indikaattoreiden tulostauluksi ja suhtautuvat myönteisesti siihen, että työ sen loppuun saattamiseksi tehdään yhteistyössä kyseisten komiteoiden kanssa. Ne kannattavat tavoitetta parantaa työllisyys- ja sosiaalisen tilanteen seuranta ja arviointia yhdennetyllä ja näkyvämmällä tavalla koko unionissa.
5. Tässä vaiheessa komiteat ovat yksimielisiä siitä, että ehdotetut uudet pääindikaattorit lisätään komission ehdotuksen mukaisesti nykyisten rinnalle sosiaali-indikaattoreiden tulostaulussa, jotta niitä voidaan käyttää yhteisessä työllisyysraportissa ja ottaa samalla huomioon liitteessä esitetyt tarvittavat selvennykset niiden määritelmiin ja käyttöön. Tähän sisältyy myös tarvittaessa lisäselityksiä joidenkin nykyisten indikaattoreiden arvioimisesta. Jos jotakin periaatetta varten ei ole vielä olemassa pääindikaattoria, työtä jatketaan, jotta kaikki pilarin periaatteet katettaisiin.
6. On tarpeen keskustella vielä lisää siitä, sisällytetäänkö toissijaiset indikaattorit sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun, mitä komissio on myös ehdottanut yhteisen työllisyysraportin analyysin täydentämiseksi. Komiteat katsovat, että analyysiä tulisi edelleen tukea myös nykyisillä työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean seurantavälineillä ja niihin sisältyvillä indikaattoreilla. Vaikka komiteat eivät vastustakaan ehdotettujen toissijaisten indikaattoreiden käyttämistä yhteisen työllisyysraportin analyysissä, niihin tulisi muodollisesti viitata *toissijaisina indikaattoreina*, kunnes niiden sisällyttämisestä tulostauluun päästään sopimukseen.
7. Edellä esitetty kanta vastaa keskusteluja työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean indikaattoreita käsittelevissä työryhmissä. Useat jäsenvaltiot suhtautuivat niissä varauksella lisäarvoon, joka toissijaisten indikaattoreiden vakijoukon lisäämisellä voisi olla. Jotkin jäsenvaltiot katsovat, että sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun tulisi keskittyä ainoastaan pääindikaattoreihin, ja vaativat samalla joustavuutta lisäindikaattoreiden ja nykyisten komiteoiden seurantavälineiden käytön suhteen sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun pääindikaattoreiden analyysin tukemiseksi.

8. Näiden keskustelujen puitteissa suurimmasta osasta uusista toissijaisista indikaattoreista on kuitenkin sovittu yksitellen sitä varten, että ne mahdollisesti sisällytettäisiin joukkoon toissijaisia indikaattoreita, jos päästäisiin vielä yksimielisyyteen siitä, että toissijaiset indikaattorit sisällytetään sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun liitteessä esitetyn mukaisesti.
9. Komiteat panevat merkille, että komissio on korostanut toissijaisten indikaattoreiden roolia pilarin periaatteiden laajaksi kattamiseksi ja että komissio pitää tärkeänä vakioida indikaattoreiden joukko tiiviyn vuoksi. Samalla komissio on todennut, että nykyiset työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean seurantavälineet ovat tärkeitä sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun täydentämiseksi, ja sitoutunut jatkamaan niiden käyttöä tarpeen mukaan, nykyisen käytännön mukaisesti.
10. Vaikka kaksi indikaattoriryhmää on keskustellut toissijaisista indikaattoreista paljon, kysymys vaatii vielä työtä. Komiteat palaavat asiaan lähitulevaisuudessa keskustellakseen varsinkin toissijaisten indikaattoreiden vakiojoukon tarpeellisuudesta sosiaali-indikaattoreiden tulostaulussa yhteisen työllisyysraportin analyysin ja rakenteen vahvistamiseksi.
11. Komiteat katsovat, että tulevaisuudessa on tarpeen käydä laaja keskustelu sosiaali-indikaattoreiden tulostaulusta suhteessa nykyisiin seurantavälineisiin kuten Eurooppa 2020 -strategian yhteisessä arviointiraportissa on ehdotettu, jotta yhteisen työllisyysraportin pääindikaattoreiden arvioinnin menetelmiä voitaisiin hienosäätää ja tarkastella ehdotuksia sopiviksi indikaattoreiksi pilarin periaatteisiin liittyvien jäljellä olevien puutteiden korjaamiseksi, jos niitä ei vielä ole katettu ollenkaan tai riittävästi.

**LIITE – Uudet sovitut pääindikaattorit osallisuudelle, muutokset nykyisissä
pääindikaattoreissa ja tietoa toissijaisista indikaattoreista siltä varalta, että ne lisätään
sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun tulevaisuudessa**

Uudet pääindikaattorit

1. Aikuisten osallistuminen koulutukseen viimeisen 12 kuukauden aikana

Indikaattoriin liitetään selittävä alaviite, jossa kerrotaan tietolähteen muuttuvan aikuiskoulutustutkimuksesta (AES) työvoimatutkimukseen (LFS) vuonna 2022. Komissio seuraa indikaattoria yhdessä Eurostatin kanssa ja tekee tiedoista perusteellisen analyysin kahden tutkimuksen pohjalta, kun ne tulevat saataville (2023), jotta mahdollisiin ongelmiin voitaisiin puuttua sekä varmistaa tietojen laatu ja vertailukelpoisuus.

2. Lasten köyhyys- tai syrjäytymisriskiaste (AROE, 0–17). *Indikaattoriin liitetään selittävä alaviite, jossa todetaan, että indikaattorin analyysin tulisi perustua sen lapsiväestöä koskeviin taustatekijöihin⁴. Arviota tulisi täydentää lapsia koskevalla näkökulmilla, erityisesti käyttämällä vastikään hyväksyttyä lasten puutetta koskevaa indikaattoria.*

⁴ Vakavan aineellisen ja sosiaalisen puutteen aste, köyhyysriskiaste, (lähes) työttömien kotitalouksien osuus.

3. ***Vammaisten työllisysero.*** Selittävässä alaviitteessä ilmoitetaan, että indikaattori ja sen määritelmä perustuvat asianomaisen omaan ilmoitukseen ja korostetaan, että se perustuu globaalin toimintarajoitusindikaattorin (GALI) lähestymistapaan (GALI:n koko tekstin olisi myös oltava saatavilla). Sen tulisi tarjota yksityiskohtaista tietoa yhteydestä vammaisuuden esiintyvyyden ja vammaisten työllisyseron välillä EU:n tasolla koko siltä ajalta, kun yhteys on havaittavissa. Komissio jatkaa indikaattorin laadun seuraamista ja tarkistaa sitä keskipitkällä aikavälillä yhdessä Eurostatin kanssa, kun työvoimatutkimukseen perustuvat tiedot tulevat saataville (2023) ja tukee toimia valtioiden välisen vertailtavuuden parantamiseksi ja selvittää lisäindikaattoreiden kehittämistä tällä alalla.
4. ***Kohtuuttoman asumismenorasituksen aste.*** Indikaattoriin liitetään selittävä alaviite, jossa annetaan tueksi lisätietoja (myös selvennyksiä määritelmään ja mitkä kulut ja tuet/korvaukset on huomioitu) ja todetaan varaumat, jotka on huomioitava analysoitaessa indikaattoria, mukaan lukien asiaankuuluvat erittelyt (kuten tuloviidennekset, köyhyysriskiaste ja asumistilanne) sekä täydentävät lisäindikaattorit analyysin tueksi.

Muutokset nykyisiin pääindikaattoreihin

1. Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten indikaattorin (nuorten NEET-aste) ikäryhmän muuttamisesta 15–24-vuotiaista 15–29-vuotiaisiin on myös päästy sopimukseen.

2. Kun köyhyys- tai syrjäytymisriskiä koskevaa pääindikaattoria käytetään koko väestön ja lasten osalta, osatekijöitä tulisi käsitellä osana pääindikaattoria (ja siten jättää ne pois toissijaisten indikaattoreiden listalta). Alaviitteillä käyttäjien huomiota tulisi kiinnittää osatekijöihin seuraavasti:

köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevat 0+ (*); köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevat 0–17 (**)

Alaviitteet

(*) yhdessä sen kolmen alaindikaattorin kanssa: vakavan aineellisen ja sosiaalisen puutteen aste 0+, köyhyysriskiaste 0+ ja lähes työttömien kotitalouksien osuus 0–64.
(**) yhdessä sen kolmen alaindikaattorin kanssa: vakavan aineellisen ja sosiaalisen puutteen aste 0–17, köyhyysriskiaste 0–17 ja lähes työttömien kotitalouksien osuus 0–17.

Käytäntönä säilyisi analysoida ainoastaan pääindikaattoreita (ei osatekijöitä) yhteisen työllisyysraportin menetelmällä.

3. Indikaattori keskimääräistä palkkaa saavan kokoaikaisen naimattoman ja lapsettoman työntekijän nettoansioista ei enää ole käytössä.

Tietoa toissijaisista indikaattoreista siltä varalta, että ne lisätään sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun tulevaisuudessa

Ainoastaan seuraavista mahdollisista toissijaisista indikaattoreista on saavutettu yhteisymmärrys:

- molempien indikaattorityöryhmien alaan kuuluvat: *(sosioekonomisen indeksin (PISA) alimman ja ylimmän neljänneksen välinen ero alisuoriutumisessa ja kolmevuotiaasta pakolliseen peruskouluikään asti virallisen varhaiskasvatuksen piirissä olevat lapset);*
- ainoastaan työllisyyskomitean indikaattorityöryhmän alaan kuuluvat *(matalan koulutustason aikuisten osallistuminen koulutukseen, työttömät aikuiset, joilla on hiljattain hankittu oppimiskokemus, alisuoriutuminen koulutuksessa (mukaan lukien digitaalinen osaaminen), vastentahtoisesti määräaikaisessa työsuhteessa olevien työntekijöiden osuus, kuolemaan johtaneet tapaturmat 100 000 työntekijää kohden (SDG) ja lyhytaikaisten työttömien kuuluminen työttömyysetuuksien piiriin;*

- sekä sosiaalisen suojelun komitean indikaattorityöryhmän alaan kuuluvat köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä käsittelevät (*pienituloisten mediaanitulotason etäisyys pienituloisuusrajasta, palkansaajista pienituloisimman 40 prosentin tulojen osuus, edunsaajien osuus ja osuus väestöstä, joka ei pysty pitämään kotia riittävän lämpimänä.*)

Keskustelut jäljelle jäävistä uusista toissijaisista indikaattoreista (*sosiaaliturvamenot suhteessa BKT:hen, terveydenhuoltomenot suhteessa BKT:hen, pitkäaikaishoidon julkiset menot suhteessa BKT:hen, pitkäaikaishoitotarpeiden täyttäminen ja vakioitu hoidolla vältettävissä oleva kuolleisuus*) jäivät kesken ja ovat toistaiseksi tauolla.

Lisäksi jäsenvaltiot ovat sopineet joistakin toissijaisista lisäindikaattoreista, jotka lisätään toissijaisten indikaattoreiden listalle, jos koko joukosta päästään sopimukseen, eli *lasten kokeman puutteen indikaattori ja aineellisen ja sosiaalisen puutteen asteen indikaattori*. Tarvetta muille lisäyksille arvioidaan. Sitä vastoin siitä on jo sovittu, että *köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevia* koskevan indikaattorin osatekijät (eli *köyhyysriskiasteen, vakavan aineellisen ja sosiaalisen puutteen asteen ja lähes työttömien kotitalouksien osuuden* indikaattorit) tulisi poistaa toissijaisten indikaattoreiden listalta, koska ne on luettava yhdessä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevia koskevan pääindikaattorin kanssa, mikä kerrotaan myös alaviitteessä.
